

GLASILO KATOLIŠKE AKCIJE ZA KAMNIŠKO IN MORAVŠKO DEKANIJO

NAŠ LIST IZDAJA MISIJONIŠČE V GROBLJAH, P. DOMŽALE. — UREJUJE IN ZASTOPA IZDAJATELJA JOŽEF GODINA C. M., DOMŽALE-GROBLJE. — TISKA MISIJONSKA TISKARNA, DOMŽALE - GROBLJE. ZA TISKARNO JANKO STRNAD, DOMŽALE. — IZHAJA MESEČNO. POSAMEZNA STEVILKA STANE 1 DIN, CELOLETNA NAROČNINA 12 DIN. INSERATI PO DOGOVORU. ROKOPISI SE REDNO NE VRAČAJO.

Meseca oktobra je preteklo 60 let, kar izhaja naš najboljši slovenski dnevnik »Slovenec«. Za to priliko je izšel »Slovenec« v posebno bogati izdaji in ne motimo se, ako trdimo, da ni zavedne slovenske družine, v kateri ne bi imeli te jubilejne številke. Tako je Slovenčev jubilej praznovala cela naša lepa Slovenija.

Ko smo prebrali lepo jubilejno številko Slovenca, smo bili po pravici ponosni naj. Naš mali narod se more pohvaliti z listom, ki nam ga po pravici zavidajo večji narodi.

K 60 letnici so Slovincu čestitalo mnoge imenitne osebnosti in ustanove. K tem čestitkam doda še kamniški in moravški okraj svoje. Vendar te naše čestitke ne bodo samo izraz čuvstva naklonjenosti in spoštovanja, ampak pred vsem odločna volja, da »Slovenca« razširimo po naših krajih do zadnje možnosti. »Slovenec« je naš in bo tem bolj naš, čim bolj bo razširjen. Naš okraj sicer ni zadnji glede naročnikov »Slovenca«, toda ali ne bi bilo mogoče najti še novih naročnikov?! Smo li prav vse poskusili, da ga razširimo? Uverjeni smo, da se bo dalo še marsikaj napraviti. Ali je nedeljska prodaja dovolj skrbno organizirana? Ali ne poznamo nikogar, ki bi morda naročil še dnevno izdajo? Če je za eno družino predrag, naj naročita dve skupaj in ga hrani en teden ena, drugi teden druga. Morda bi kakšen, ki je zdaj naročen na kak drug list, rajši imel Slovenca, če bi ga kdo nanj opozoril! Vse, prav vse poskusimo.

S širjenjem »Slovenca« ne bomo koristili samo Slovincu, ampak pred vsem naročnikom samim. Kako važno je, da so naši ljudje v tako težkih časih, kakor jih živimo, pravilno obveščeni o vsem, da znajo prav misliti in prav ravnati.

»Slovenec« najbolje zastopa vse verske, kulturne, socialne in gospodarske interese našega naroda, zato vsi na delo za naš dnevnik!

V vsako zavedno slovensko hišo
spada
naš najboljši slovenski dnevnik
»SLOVENECE«

Iz šole za šolo

Nekaj tednov novega šolskega leta smo že pustili za sabo. Otroci, tudi najmlajši, so že poskusili prve požirke učenosti. Tudi prve glasove o Bogu, o Mariji, o angelih in o človeku so že slišali.

Starši ste pa tudi že nekaterikrat slišali ali brali, kako potrebno je, če gresta v šolskih letih šola in dom roko v roki; učeno povedano, da drug z drugim sodelujeta; bolj po domače se pa to pravi, da starši pomagajo šoli, šola pa staršem pri nad vse važnem delu za otroka.

Če beseda o medsebojni pomoči in podpori velja za šolo sploh, je še posebno na mestu pri verskem pouku.

Náte zato, očetje in matere, par migljajev za pomoč v tem predmetu.

No, kako pa je z našim (ali pa z našo)? Ali kaj zna?»

Tole vprašanje silno rade zastavljajo zlasti naše mamice nam, ki se trudimo pri šoli. V trdni nadi seveda, da bo fantek na vso moč pohvaljen, deklica, mamina ljubljenska pa seveda še desetkrat bolj.

Pa prav na tole vprašanje je silno težko prav in povoljno odgovarjati.

Če rečemo, da dobro zna, potem bo nekatera mamica mislila, da je njen miljenček že malo manj učen kakor sam papež v Rimu. Če se glasi odgovor, da otrok nič ne zna, bo kmalu na dnevnem redu tožba: Čudno! Doma pa otrok vselej vse zna, kar ga vprašam. V šoli pa nič! Ah, že vem. Njega — očeta — gospod ne more, zato pa tudi otroka ne mara. Zakaj pa sosedov vedno vse zna! Če bo pa odgovor tak, da otrok premalo zna, pa seveda zamera tudi ne bo tako daleč proč, da bi je ne bilo mogoče čutiti. Že v tem se bo zamera prav gotovo poznala, da bo taka mati pozabila vprašati, česa njen ljubljeneček ne zna in ne ve. In tako ne bo mogla podpreti voza tam, kjer bi bilo najbolj potrebno.

Veliko bolj na mestu bi bilo, da bi starši ne bili tako lačni na hvalo svojih otrok, ampak naj bi rajši vpraševali in poizvedovali v šoli, česa se mora otrok naučiti. To vprašanje bi bilo zlasti na mestu tam, kjer mladi učenjaki dosledno trde, da se jim ni

treba ničesar učiti. In takih otrok ni malo.

Nemalokrat pa se primeri, da veroučitelj izprašuje otroke iz tvarine, ki jo je prejšnjo uro razložil. Recimo, da je na vrsti nauk o sv. Cerkvi. Otrok ničesar ne zna odgovoriti. Zakaj? Ali se mar ni učil? Otrok z vso gotovostjo zatrjuje, da se je učil. Toda kaj se je učil? Pa ti gre in pokaže, da se je učil 10 božjih zapovedi. In jih res zna; znamenje, da se je tam učil. Pa zakaj? »Doma so rekli, da 10 božjih zapovedi moram znati, preden bom nehal v šolo hoditi.« Vse prav, vse lepo! Ampak ne boste mi zamerili, če bom rekel, da je to nepotrebno vmešavanje v delo veroučitelja. Skoro bi rekel takim preskrbnim mamicam znano svetopisemsko besedo: »Marta, Marta, skrbna si in vznemirja te mnogo stvari, a le eno je potrebno: ne prehitvaj veroučitelja, ampak kpomagaj mu.« Kakšna zmešnjava pa bo v šoli, če bo ena hiša zahtevala, naj se otrok nauči sedem sv. zakramentov, drugod bodo na vrsti božje zapovedi, tretja hiša se bo v nemala za božje lastnosti... Ali če se oznani birmovanje, tedaj morajo po nekaterih hišah otroci vse drugo opustiti in se samo o sv. birmi učiti. Matere, nikar tako. Red je potreben, red, ne pa zmešnjava.

Veroučitelj izprašuje v šoli apostolsko vero, šest resnic, molitev v čast angelu varihu, v čast Materi božji, v čast presv. Srcu Jezusovemu. Nobenega odgovora. Mati pa zatrjuje, da otroci vse znajo, da vedno doma te in druge stvari molijo in ponavljajo.

Katehet vprašuje vpricho matere, zastonj, nič odgovora. Potem pa poprime mati in začne: No reci: Verujem v Boga Očeta; no reci: Prva, da je Bog; no reci: Angel božji varih moj; o Gospa moja; o presladko Srce Jezusovo. In sproži se vez otrokovega jezika in vse ti zna poropotati. Tako se spet naše dobre matere mnogo trudijo, da otroke uče, pa je to učnje pomanjkljivo. Nekaj zna poropotati, ko se sproži prva beseda, ne ve pa otrok, kaj je tisto, kar govori. Če torej otroka učiš, ga uči šest resnic, ne pa: »Prva, da je Bog«; uči ga

Češki gost na Slovenskem

apostolsko vero, ne pa: »Verujem v Boga Očeta«; našteje naj sedem sv. zakramentov, ne pa: Prvi sv. krst« Upam, da razumete, kaj vam hočem povedati. Otrok mora vedeti, česa se uči in kaj našteva; z razumom se mora učiti in ne sme biti kakor gramofonska plošča, ki jo navijate na gramofon in potem drdra in ropota svojo reč naprej in le naprej, dokler je še vetra kej.

Še eno splošno naj zapišem. Vsako leto tožijo starši: »Nova knjiga, oh spet nove knjige! Kdo bo pa plačeval!« Knjige so za šolo neobhodno potrebne. Brez knjig ni šole, ne učnja. Zato pa tudi vi pazite na knjige. Zakaj skušnja uči, da so nekateri učenci mesarji za knjige. V začetku leta nova knjiga; pa jo pogledajte čez mesec ali dva. Komaj bo še knjigi podobna. Zamazana, raztrgana, morebiti še s kakšnimi nerodnostmi popisana. Listi se ne drže več skupaj. Kakšna bo taka knjiga ob koncu leta! Nekaj listov bo manjkalo spredaj, nekaj zadaj, drugi listi bodo razmetani po knjigi, komaj bo kateri na svojem mestu. Gotovo je taka knjiga za šolo za nič. Mora biti nova. Šola ni temu kriva, pač pa šolar.

Morebiti pravite, da so to malenkosti. Ne rečem, da niso. A so uvaževanja vredne. In nič ne bo škode, če jih boste vpoštevali.

Duhovne vaje

Duhovnih vaj v »Domu« v Ljubljani v zadnjih sedmih letih, to je od začetka 24. 8. 1925 do 31. 5. 1932, so se udeležili iz kamniške dekanije:

Župnija	fantje	možje	zadnji misijon leta:
Dob	1	1	1930
Domžale	2	2	1928
Gozd			1927
Homec	4	6	1930
		Ponovitev	1932
Ihan	1		1932
Kamnik	26	3	1927
		Ponovitev	1928
Komenda	40	32	1919
Mekinje	2	1	1924
Mengeš	4	11	1930
Motnik	1	1	?
Nevlje	1	1	1924
Rova			1920
Sela		1	1921
Stranje	3		1920
Sp. Tuhinj		1	1932
Špitalič	6		1921
Tunice	2	1	1923
Vodice	14	1	1931
Zg. Tuhinj	1	2	1932
Skupaj	108	64	

Kmalu bodo imeli prihodnji misijon: Komenda, Rova, Sela, Tunice, Stranje, Nevlje.

Meseca avgusta se je mudil v Sloveniji g. Jakob Razmahel, pisatelj in župnik v Adamovu pri Brnu (Češko-slovaška). Svoje potovanje po Sloveniji je obširno in zanimivo popisal v češkem katoliškem dnevniku »Den« ki izhaja v Brnu, in v kat. dnevniku »Lidove Listy«.

Poučno je za nas, kakšen vtis je napravilo na češkega pisatelja in župnika versko-cerkveno življenje in prirodna lepota Slovenije.

»Dne 18. avg. sem se po 22 letih mogel spet pozdraviti s svojim dolgoletnim prijateljem g. Fr. Govekarjem, župnikom na Homcu, ne daleč od Ljubljane«, piše med drugim v svojih spominih: Potovanje po Sloveniji.

»Po kratkem okrepcilu v bližnjem hotelu sva se vsedla na lokalno železnico kamniško, ki naju je hitro pripeljala do najinega cilja. Niti 10 minut ne hodiva od postaje in že naju pozdravlja krasna enonadstropna stavba, župnišče. Tusculum (krasno letovišče rimskega govornika Cicero) v pravem pomenu besede! Homški g. župnik more z vso pravico reči, da ima eno najlepših župnij v Ljubljanski okolici. O tem sem se prepričal še posebno drugi dan, ko sem ob 6 zjutraj ubiral idilično pot iz župnišča proti veličastni župni, božjepotni cerkvi na Homcu, da bi opravil sv. mašo. Po mostu, ki veže župnišče z bližnjim gozdčkom, sem stopal proti hribčku mimo mogočnega društvenega doma vedno više, dokler nisem dospel na vrh, kjer kraljuje krasna cerkev nad široko okolico in se odpre diven razgled...»

Cerkev je zunaj in znotraj v vzornem stanju; to je pač znak živega verskega življenja homških faranov in gorečnosti njihovega dušnega pastirja. To sem spoznal tudi v nedeljo, ko se je vršila služba božja v veličastni župni cerkvi in popoldne procesija, ki sem se je udeležil tudi jaz, od kapele sredi vasi do cerkve, kjer so pobožni farani v ljubljani božjepotni cerkvi goreče prosili Mater božjo za dež.

Kakor na Homcu, tako so tudi druge cerkve, ki sem jih mogel obiskati

Duhovne vaje doma v župnijah so imeli v zadnjih sedmih letih:

Za vso župnijo: Kamnik (trikrat), Nevlje, Špitalič.

Za moše in fante skupaj: Dob, Ihan, Kamnik, Komenda (trikrat), Sp. Tuhinj.

Samo za moše: Mekinje, Sela.

Samo za fante: Kamnik, Mekinje, Sela.

Za žene in dekleta skupaj: Ihan, Kamnik, Rova, Sp. Tuhinj.

Samo za žene: Dob (dvakrat), Komenda.

Samo za dekleta: Dob (dvakrat), Komenda, Mengeš. J. K.

za časa svojega bivanja na Homcu, v najboljšem stanju, tako n. pr. v Radomljah, Mengšu, Kamniku, Mekinjah, na Jesenicah, Bledu. Slovenci so pač bolj goreči katoličani kot mi Čehi.

Posebno občudovanja vredni glede verskega prepričanja pa so bili predniki Slovencev. O tem priča cela množica cerkva po hribih in dolinah. Okoli Ljubljane je tako rekoč kar posejano s cerkvami, ki so komaj dva km narazen. Ako pomislimo, da ljudstvo samo vzdržuje cerkve s svojimi prispevki in darovanji, potem moramo občudovati požrtvovalnost slovenskih katoličanov, ki poleg tega vzdržujejo tudi svoje duhovnike, ki so od države tako slabo plačani. O požrtvovalnosti in verski gorečnosti slovenskih katoličanov priča tudi veliko število društvenih domov, ki so jih postavili večinoma ljudje s svojimi žulji...»

Zelo se navdušuje g. pisatelj za prirodno lepoto slovenskih krajev, zlasti kamniškega okraja in Bohinja. V Mekinjah nam je ondotni g. župnik razkazal in razložil zanimivosti mekinjske župne cerkve, nato pa nas je peljal v župnišče in se vsedel za harmonij ter zapel narodno pesem. »Pravijo«, piše g. pisatelj, »da češki narod rad poje, ali še z večjo pravico bi lahko trdili to o slovenskem ljudstvu; ob vsakem obisku v slovenskih župniščih se je našla prilika za petje in igranje.«

Bohinjsko jezero imenuje pisatelj biser Slovenije. »Je morda malo tako čarobnih koticov«, tako piše, »kakor je Bohinjsko jezero. Visoke gore ga oklepajo od vseh strani. Popolni mir vlada nad jezerom in okoli njega. Jezero, dolgo okoli 4 km, je skoro popolnoma brez ljudi. Razen treh hotelov, Pri sv. Janezu, Sv. Duhu in Zlatorogu je obrežje popolnoma prazno. Živahno stavbno gibanje še ni prodrlo semkaj. In vendar je Bohinjsko jezero tako čudovito lepo!«

Slovo

17. oktobra je odšel na svoje novo službeno mesto v Šamac v zeleno Bosno gospod Franc Kokalj, dosedanji učitelj v Komendi.

V Komendi je poučeval nad leto dni in si je v tem času pridobil srca vseh ljudi, zato ni čudno, da so za njim jokali otroci in žalovali njihovi starši. Saj vedo, da so otroci izgubili z g. učiteljem vzornega vzgojitelja in velikega mladino ljuba.

Na večer pred slovesom so mu njegovji prijatelji zapeli v slovo nekaj pesmi. Težko je bilo slovo, toda bodrila nas je zaveš, da bo tudi v daljni Bosni deloval tako vneto, kot pri nas in s tem širil kulturo in deloval za večji napredek naših bratov.

Leon XIII. o večnostni vzgoji

35. »Ali ne bi mogla pokorščina do teh postav že sama uničiti jedra in vzrokov spora?«

36. »Vendar pa Cerkev, ki ima za učnika in vodnika Jezusa Kristusa, skuša doseči še več. Ukazujoč namreč nekaj popolnejšega, stremi za tem, da bi en razred z najbližjim sosedstvom in prijateljstvom spravila z drugim.«

37. »Mi namreč ne moremo nepristransko (odkritosrčno) razumeti in ceniti minljivih stvari, če se duh ni bil ozrl na drugo in sicer nesmrtno življenje; če namreč to odvezamo, bi takoj prenehala oblika in pravi pojm npravnosti; da, celo ta vesoljna stvarnost bi zgnila v temo, ker bi ne bila dostopna nobenemu raziskovanju ljudi. Zato je isto, kar smo se naučili po spominih navade same, tudi krščanska verska resnica, na katero se opira pamet in celi ustroj vere kot glavni temelj, da bomo resnično živeli tedaj, ko se bomo ločili od tega življenja. Ni namreč Bog človeka ustvaril za te kartkotrajne in minljive stvari, ampak za nebeško in večno. In izročil nam je zemljo kot kraj pregnanstva, ne pa kot sedež bivanja. Nobenega pomena ni za večno blaženost, če imaš bogastvo in druge stvari, ki se imenujejo dobrine, ali če jih nimaš. Zelo velikega pomena pa je, kako jih uporabljáš. Raznih grenkosti, s katerimi je človeško življenje skoraj prepleteno, Jezus Kristus s svojim bogatim odrešenjem nikogar ni odvezal, ampak jih je spremenil v spodbudo čednosti in v predmet zaslužnja. In sicer tako, da noben človek ne more doseči večnega plačila, če ni hodil po krvavih stopinjah Jezusa Kristusa. »Ako bomo z njim trpeli, bomo tudi z njim kraljevali« (2 Tim 2, 12). S tem, da je on prostovoljno nase vzel trud in da je on trpljenje, je čudovito ublažil silo (moč) trpljenja in truda. Ne samo z zgledom, ampak tudi s svojo milostjo in da nam stavi pred oči upanje večnega plačila, nam olajšal prenašanje bolečin, to namreč, kar je v sedanjem življenju našega trpljenja trenutno in lahko, nam pripravlja vse presegajoče večne množice slave v nadzemstvu (nebesih) (2 Kor 2, 17).«

Kako vse drugače se pa glasi geslo liberalnega gospodarskega sistema in njegovega otroka, komunista ali socialista. — »Boga ni in ga tudi ne potrebujemo, naš Bog je gospodarstvo.« Tako se je glasilo geslo do predzadnjega časa, ko so se začele kazati posledice brezverskega sistema, katere čutimo danes na vsem svetu. Za odstavljanjem Boga s prestola v človeški družbi je prišla revolucija, za njo vojna in spet revolucija in vojna in bo prihajala tako dolgo, da se bo človek streznil in spet postavil Boga nazaj na prestol, ne samo v svojem srcu, ampak tudi v človeški družbi. Prav trdi znanstvenik Kirsch, da je izločitev krščanskega vpliva na ljudstvo povratek v barbarstvo.

Kaj prinaša revolucija in vojna, vemo vsi predobro. Socialna revolucija začasno res spremeni lastnike oblasti in denarja, toda trajne rešitve ne more prinesiti, dokler ne zna trajno spreminjati ljudi in voditi njih vzgojo. Komunizem in socializem ne računata s človekom, ki je podvržen slabostim; zato se sadovi revolucije kmalu izprevržejo, ker ima oblast in denar na človeka tak vpliv, da prejšnjega zatiranca spremenita v novega samoderžca, ki nujno povzroči nov upor. Zato pa revolucijo more žeteti le tak človek, ki je nepoučen ali pa privošči človeštvu še večjo bedo.

Leon XIII. kaže v zgoraj navedenih stavkih na veliki pomen večnostne vzgoje človeka — nizkega in visokega, delavca in državnika, ki išče po različnih konferencah zdravila za sedanjo svetovno krizo. — Večnostna vzgoja je v stanu vplivati na um

in voljo človekovo, ki imata nalogo, da vodita človeška nagnjenja in njegove nagnone tako, da mu bodo v korist, ne pa v škodo, ne na tem svetu ne v večnosti. »Če namreč to (ozir na nesmrtno življenje) odvezamo, bi takoj prenehala oblika in pravi pojm npravnosti«, trdi papež v okrožnici, mi pa dan za dnem vidimo, da »je že prenehala oblika in pravi pojm npravnosti«. Papež Benedikt XV. je imenoval mirovno konferenco v Parizu takoj po svetovni vojni: »Mir brez Boga«.

Človeški rod ne more ozdraveti, dokler se ne vrne k večnostni vzgoji, ki ima svoj vir in temelj v Bogu. Zato je Bog dal deset zapovedi. Tudi ni niti ene božje zapovedi, ki bi je človeška strast ne teptala. Iz človekove nepokorščine do Boga pa sledi kazen, ki ga tlačí z mnogoterimi nadlogami, skrbmi in drugimi krizí. Ničesar ne bi vedeli danes o socialnih krivicah, ako bi delodajalec in delavec spolnjevala desetero božje zapovedi. Človek je Boga zavrgel, namesto Boga in njegove vzgoje pa je človeštvo postavilo človeka, mesenega in sebičnega, lakomnega in krutega, ki tepta v prah sočloveka in njegove pravice. Zato je pa danes mesto vseh konferenc, na katerih se obravnava ta odprta rana vsega človeštva, bolj na mestu klic vsem človeštvu: »Nazaj k Bogu in njegovim zapovedim!«

† P. Berard Jamar

(KAMNIK.) Nagla smrt nam je iztrgala ljubeznivega in srčno dobrega redovnega, odnosno duhovskega sobrata. Preč. P. Berarda ni več med nami. Ponedeljek, dne 17. oktobra je še maševal. Takoj po zajtrku je pa zdrav in vesel pohitel na izprehod. Rekel je, da gre obiskat prijatelje čebelarje. In res je bil pri dveh čebelarjih v mekinjski župniji. Nazaj grede ga je na poti zadela možganska kap. Domov v samostan so ga pripeljali še živega, toda zavedel se ni nič več. Samostanski vikar preč. P. Bernardin Mlakar mu je podelil sv. oije, preč. P. Matej pa je opravil ostale molitve za umirajoče. Poklicani zdravnik dr. M. Matjašič je izjavil, da ni več pomoči. Drugo jutro ob 1/2 4 je blagi pater izdihnil ter izročil Stvarniku svojo dušo. Pogreba dne 20. oktobra se je udeležilo lepo število duhovskih sobratov in velika množica vernikov. Slovesno sv. mašo je v samostanski cerkvi opravil preč. gvardijan dr. P. Hadrijan Kokolj, asistiral a sta mu preč. P. Bernardin in veleč. P. Karol Dijak. Pogrebni sprevod je pa vodil preč. gospod dekan Matej Rihar. — Rajni ljubeznivi pater je bil več let samostanski predstojnik v Brežicah in pri Novi štifti na Dolenjskem, krog 20 let voditelj III. reda, povsod goreč za lepoto hiše božje in za zveličanje duš. Še zadna leta se je predstojnikom kar sam ponudil, če je bilo treba sprejeti kak težji ekskurz. Neutruden je bil v spovednici in z veseljem je oznanjal besedo božjo. Na pridige se je zelo skrbno pripravjal. Radostno je jel zbirati gradivo za cerkveni govor na misijonsko nedeljo že tri nedelje prej. Jako rad je prebiral misijonske spise. Bil je tudi zelo spreten in skrben čebelar, zvest prijatelj in družabnik. Samostan ga bo pogrešal in še marsikdo. —

NOVEMBER 1932

- 1 T. Vsi svetniki
- 2 S. Verne duše
- 3 Č. Viktorin, šk., muč.
- 4 P. Karel Boromej.
- 5 S. Zaharija, Elizabeta
- 6 N. 25. pb.; zahvalna
- 7 P. Jan. G. Perboar
- 8 T. Bogomir, Klavdij
- 9 S. Teodor, muč.
- 10 Č. Andrej Avelinski
- 11 P. Martin, škof
- 12 S. Martin, papež
- 13 N. 26. pb.; Varstvo M. D.
- 14 P. Jozafat Kuncevič
- 15 T. Jedert, Leopold
- 16 S. Neža; Otmar
- 17 Č. Gregorij Čudodel.
- 18 P. Odon, Roman
- 19 S. Elizabeta, kr.
- 20 N. 27. pobinkoštna
- 21 P. Darovanje M. D.
- 22 T. Cecilija, d. m.
- 23 S. Klemen, Felicita
- 24 Č. Janez od Križa
- 25 P. Katarina, dev. m.
- 26 S. Leonard Portom.
- 27 N. 1. adventna
- 28 P. Gregor III. pap.
- 29 T. Saturnin, m.
- 30 S. Andrej, apostol

Naša prosveta

Bilanca letošnjega prosvetnega delovanja društva »Kamnik«

Dne 25. septembra je društvo »Kamnik« polagalo račune o svojem delu v l. 1931-32. Iz poročil posnemamo: Društvo je uprizorilo 6 iger, od katerih jih je 5 ponovilo; dva Miklavževa večera; materinski dan; 2 jubilejni akademiji; rekrutski tečaj, 5 prosvetnih večerov s skioptičnimi predavanji. Skupno je bilo 15 gledaliških predstav. — Fantovski odsek je imel 34 fantovskih večerov s povprečno udeležbo 22 fantov. — Dohodkov je imelo društvo 18.266.21 Din, izdatkov 17.327.42 Din, gotovine ima torej 938.79 Din. Dramatični odsek je dobil pri svojih igrah 4.970 Din, nakupil je za 800 Din nove gledališke literature, knjig se je zvezalo za 725 Din. Zdj izkazuje dramatična knjižnica 300 iger v 400 izvodih. Nakupilo se je precej garderobe.

V društvenih prostorih je enkrat gostovalo Prosvetno društvo z Viča pri Ljubljani, enkrat pa Frančiškanska mladina iz Ljubljane. — Društvene prostore je uporabljala tudi pevski zbor »Gorenjec«, ki je društvo obremenil za okoli 1500 Din. Nov odbor tvorijo gg. Dr. žvokelj, dekan Rihar, kaplan Jenko, Avgust Mejač, Lojze Čeh, gđc. Ida Kosta; odbor fantovskega odseka tvorijo gg. Tone Svetlin, Viktor Repanšek in Avgust Kosta. Odbor pevskega odseka gg. Rode Maks, Alojzij Lavrich, Završnik Matej in gđc. Metka Vidic. Dramatični odsek vodijo: gg. Sipo Kolman, Lojze Čeh, Emil Grzinič, Drago Nardin, gđc. Izika Ceve, Ivan Repanšek, Martin Golob in g. kaplan Miha Jenko. — Kakor se iz poročil vidi, je društvo v letošnji sezoni pridno delovalo. Glavna zasluga je seveda g. kaplana, ki je duša vsega delovanja. Izrekamo na tem mestu g. kaplanu iskreno pohvalo in upamo, da bo novo leto enako živahno — najbrž pa še bolj, saj so v novih odborih le najboljše moči.

DRUŠTVENI ODRI!

Prosvetna zveza opozarja vsa društva, da je poskrbela za nove ljudske igre!

Z našega razgledišča

KAMNIK. Spominsko proslavo 70 letnice smrti škofa Antona Martina Slomška je priredilo društvo »Kamnik« v nedeljo 2. oktobra v Kamniškem domu. Pri proslavi je nastopil novo ustanovljeni pevski odsek društva »Kamnik«. Nastopil je mešani, ženski in otroški zbor. Uvodno besedo je spregovoril kamniški dekan preč. g. Matej Rihar. Nato so se vrstile deklamacije, petje in končno je bilo še skioptično predavanje o Slomšku. Govoril je kaplan g. Miha Jenko. Dvorana je bila napolnjena. Proslava je uspela prav dobro. V nedeljo 30. oktobra bo ob 3 popoldne **zborovanje Katoliške Akcije** v Kamniškem domu. Pridite v čim večjem številu! — **Cerkveno opravilo za verne duše** bo o vseh svetih v temle redu: 1. novembra, na dan vseh svetnikov popoldne po litanijah pridiga, libera in sprevod na žale. 2. novembra, na dan vernih duš prva sv. maša ob pol 5, druga ob 5. Nato jutranjice in hvalnice in sv. maša. Na žalah sv. maša in libera ob tri četrt na 7. V **Podgorju** opravilo ob 6. — **25 letnice poroke** sta praznovala 20. okt. g. **Anton in ga. Nežika Stergar.** Jubilatoma želimo učakati zlato in biserno poko. K številnim gratulantom se pridruži tudi »Naš list« in jima iskreno čestita!

STRANJE. Tudi mi smo proslavljali našega velikega Slomška. Spored je bil približno tak kakor drugod. Nekaj petja, nekaj deklamacij, govor o Slomšku in par kratkih igrice za dobro voljo. Vstopnina je bila iz spoštovanja do velikega moža najnižja — brezplačna; zakaj Slomšek je vendar mož, katerega mora poznati vsak naš državljan. Brez Slomška bi tekla meja naše države prav gotovo kje doli ob Donavi in Drini, mesto po Karavankah in deloma še severno od Drave. Slovence bi bil namreč poplaval Dunaj z nemščino, Hrvatse bi bila pohrustala Budimpešta z Bosno in Hercegovino vred, Dalmacija bi šla pa ... že

veste kam ... Morebiti se bo komu zdela drzna ta trditev, pa je vendar zelo resnična.

V Sarajevu je umrl dne 4. oktobra višji poštni uradnik, g. **France Kos.** Doma je bil v Novi Štifti, pa je bil vendarle bolj Stranjan. Saj je leto za letom izrabljaj svoj dopust le zato, da ga je preživel med nami. Bil je mož, ki je tudi v tujini ostal vedno zvest Bogu in veri in narodu. — V ljubljanski bolnici pa je dne 10 okt. zaspal g. **Ivan Lorbek.** Dobrih pet let je bil med nami kot vodja korporacijske žage v Stahovci. Vsem ljudem se je priljubil s svojo prijaznostjo. Obema pokojnima večni mir tam v večni domovini!

KRAŠNJA. Letos smo dovršili nov zid pri pokopališču. Na treh straneh je ves iz cementa, spredaj pa je napravljena prav lepa ograja iz večjih in manjših cementnih stebrov. Sprednjo cementno ograjo je lično napravil Karel Zajc, izdelovalec cementnih izdelkov v Domžalah. Ako se kje zanimate za to, da napravite pokopališče na ta način bolj prijazno, se obrnite na to tvrdko, da vam napravi načrte. — Stroškov, vožnje in osebne dela je bilo veliko, sedaj smo pa vsi zadovoljni, da se je pokopališče vendar enkrat lepo uredilo. Ker smo pokopališče ob tej priliki tudi nekoliko povečali, je novo pokopališče ob veliki udeležbi faranov na kvaterno nedeljo blagoslovil preč. g. dekan Janko Cegnar.

HOMEČ. V statistiki o orglah in organistih v kamniški dekaniji v zadnji št. Našega lista se je vrnilo nekaj pomot. Orgle na Homcu je prvotno naredil Anton Rumpel (ne Bumpel; gl. Cerkv. Glasbenik 1918, str. 25). L. 1931 so dobile orgle 55 novih piščali, nov režoček register Gamba in so bile obenem očiščene in uglasene. Ljudsko petje se goji tudi na Homcu. Pri petih litanijah poje vsa cerkev, tudi otroci, ker se v šoli goji petje cerkvenih pesmi. — V nedeljo 9. oktobra je priredilo prosvetno društvo na Homcu lepo proslavo v spomin 70 letnice smrti A. M. Slomška in 15 letnice smrti J. E. Kreka. Govorili so hom-

ški župnik, predsednik društva in dr. K. Capuder, ki je v daljšem predavanju krasno orisal Slomška kot našega učitelja, vzgojitelja in buditelja in dr. Kreka kot ustanovitelja našega združenstva in prosvetnih organizacij. Vmes so lepo in z občutkom prepevali društveni pevci lepe narodne pesmi, naši mali pa so deklamirali Slomškove: »Kje je ljubi Bog doma«, »Bog za vse skrbi«, »Čas« i. dr. — Letos je bival v mesecu avgustu na Homcu g. Jakob Razmahel, župnik in pisatelj v Adamovu pri Brnu. Tudi potovanje po Sloveniji je popisal v podlistkih češkega lista Den in Lidove Listy. Občuduje zlasti prirodno lepoto Slovenije in versko gorečnost Slovencev.

Prave gojzerce in smučarske čevlje

lastnega izdelka ima na zalogi

FR. ZALOKAR

Mengeš 41

Gojzerce št. 40—46 Din 245.—

37—39 Din 215.—

34—36 Din 160.—

30—33 Din 145.—

Smučarski čevlji 10 Din ceneje.

Janez Langerholz:

Iz njegovih zapiskov

POVEST. — Nadaljevanje.

Življenje me je torej vrglo na drugačno pota, po kakršnih sem si sam že le hoditi. Tarnati ne pomaga nič. Zdaj sem skoro ravno tam, kjer bi bil po očetovem mnenju, če bi bil postal in ostal kmet. Od hiše do hiše romam in okušam sladkost beraške palice in tudi nje bridkosti.

Ljudje, katere obiskujem, so pa vsake vrste. Po mnogih hišah me imajo radi. Radi poslušajo moje doživljaje, tudi to vedo, da sem z vsakim darom zadovoljen, da ne pograbitim za celo roko, če mi pokažejo prst. V drugih hišah pa me gledajo bolj po strani. Za nadlego sem jim. Že pogled gospodarjev ali njegove žene mi pove, da nisem dobrodošel. Vsega se mora človek navaditi.

Pri neki priliki me je v taki hiši premagal jezik in sem rekel, da nihče ne ve, kaj ga še čaka. Naj torej potrpe z menoj, ker ne vedo, kako se bo še njihovim otrokom godilo. Tudi jaz da sem bogatega kmeta sin in vendar ... Naprej mi niso pustili govoriti. Rekli so mi, da take pridige že znajo na pamet in da so jih tudi že

drugod slišali, pa da se ni bati, da bi se moje grožnje kdaj uresničile. Bog daj, da bi se res ne!

Moja spalnica je navadno hlev. Ni mi všeč, pa kaj hočem. V poletnem času mi je bila včasih streha tudi zvezdnato nebo, odeja pa sveže odkošeno ali posušeno seno. Če je bila noč jasna, ni bilo nič hudega. Ali če se je ponoči pooblačilo, če je pričelo grmeti in ropotati, če se je vlila ploha, preden sem se predramil ali preden sem se privelel pod varno streho kozolca, takrat pa ni bilo nič kaj prijetno. Vedno pogostejše in vedno hujše trganje po udih mi je žalosten spomin na take deževne noči.

Počasi in mogočno, kakor se spodobi beraču, jo mahnem nekega dne po veliki cesti. Pa me dohiti človek, obstane pred menoj, me gleda in gleda, da me je že kar zaskrbelo, za koga me ima in kaj bi bil temu človeku hudega naredil.

»Ali si, ali nisi?« me nagovori.

»Kdo pa?« vprašam začudeno.

»Miha, moj prijatelj iz Leobna.«

»V Leobnu sem bil, prijatelj sem imel tam dovolj; kdo bi bil ti?«

»Ali se še spominjaš tistega, s katerim sta skupaj ležala v bolnici?«

»Ki je bil doma iz Kostanjevice?«

»Da, tistega. Jože mu je bilo ime.«

»Sam sveti Bog! Ali si res? Povej še enkrat!«

»I, res! Kaj misliš, da te bom imel za norca? Za norčevanje sem pač že prestar.«

»In jaz sem res Miha. Pogodil si me.«

Pogledala sva se, objela sva se in dolgo časa sva molčala.

Jože me je povabil, naj grem z njim do bližnje gostilne. K Mariji Pomagaj je šel na božjo pot. In mu je vseeno, če pride tja eno uro prej ali pozneje, zdaj, ko je dobil prijatelja iz davnih, prošlih let.

Posedela sva pri litru vina in odkrivala drug drugemu svoje zgodbe.

Povedal mi je, da so Harterja nekega dne našli mrtvega, ubitega. In da nihče prav ne ve, kdo bi ga bil. Namigavalo se je nekaj, da bi ga bili njegovi rojaki. Zakaj do delavstva je bil silno strog, naravnost divji. S tako strogostjo je nastopal proti delavcem, da se je mnogim res godila pri izplačevanju že kar naravnost krivica. Mesto krvavo prislužnega denarja so nekateri komaj prislužili za krop in za neslan krompir. Stradali so siromaki in glad so okušale njihove družine, obup se poloteval ubogih očetov, dokler ni mera prikipeala do vrhunca.

Beležke

CIGANKA JE GOVORILA.

Pravijo, da je bilo nekje v našem okraju. (Sicer je pa to stranskega pomena.) Orožniki so prijeli ciganko in ta je silno tarnala radi neke svoje družinske zadeve. Orožnik je hotel na ta račun zbijati neke šale. Ciganka mu je pa odgovorila: »Če vi ne veste, kaj je družinsko življenje, jaz vem.« Govorica gre, da je orožnik umolknil in odšel.

ZANIMIVO IZ ZAPORA V BEOGRADU.

Menda se še ni kmalu kdo o veri tako lepo izrazil, kakor g. univerzni profesor dr. Dragoljub Jovanović. Advokat g. P., tudi v zaporu, je v razgovoru med drugim rekel, da prizna, da je vera potrebna za priprost narod, ne pa za izobraženca. »Gosp. P., jaz sem povsem drugega mnenja,« je mehko, toda kakor z univerzne stolice odgovoril g. dr. Jovanović. »Po mojem mnenju vera lepše pristojna izobražencu, kakor priprostemu človeku. Vera je kakor cvet in cvet se lepše poda finemu izobražencu, nego komu drugemu.«

DIJAK — PREKLINJEVALEC.

Uredništvo je prejelo dopis, v katerem naš dopisnik obširno poroča o žalostnem slučaju na kamniški železnici. Neki dijak iz Kamnika (ime je znano) je tako grdo preklinjal, da je moral sopotnik iti po sprevoznika, da je ta poskrbel, da je barbarski dijak utihnil. Dopisnik tudi daje navodilo, da je treba take ogabne slučaje naznaniti zadevnemu šolskemu vodstvu ali pa političnemu oblastvu. Slučaj je tako poniževalen za naš kraj, da Naš list ne mara prinesiti celega poročila. V tolažbo nam je nekoliko, da ta dijak ni iz naših vrst.

kmeta, jaz pa ne. Nanj gledajo ljudje s spoštovanjem, nikomur ni v nadlego, za starost ima preskrbljen svoj kotiček, ni mu treba misliti in skrbeti, kje bo jutri spal, kaj bo danes jedel. On je mož, jaz pa ...

Ni, da bi mislil. Kar je, to je. Pre narediti se ne da.

Še bi bila govorila, prijatelja iz davnih dni, če bi čas ne bil tako hitro tekal. Ali ni to čudno, da v prijetni družbi tako hitro mine?

Ob ločitvi me je Jože povabil na Dolenjsko. Pri njem bi bil, malo bi mi še lahko pomagal pri delu, ne bilo bi mi treba laziti od hiše do hiše, hrano bi imel dobro, nihče bi me ne preganjal, nihče bi me ne sovražil. Ob nedeljah bi pa šla dopoldne v cerkev, popoldne bi pa v družbi njegovih prijateljev pripovedovala svoje življenjske dogodke.

Ali bi ne bilo tako življenje prijetno? Če bi me veselilo, kar kratko pisanje naj mu pošljem in vse bo v redu. Celoten denar mi bo poslal, če bi mi ga ravno primanjkovalo.

Segla sva si v roke. Jože je šel k Mariji Pomagaj, jaz pa sem premišljeval njegovo ponudbo.

(Se bo nadaljevalo.)

DOMŽALE. Danes (28. okt.) dopoldne so Domžalci radovedno gledali celo povorko kolesarjev in voz, ki je šla skozi trg na kolodvor. Znanec je pojasnil, da spremljajo Moravčani — možje in fantje — svojega kaplana g. Jermana, ki je odšel iz Moravč na novo službeno mesto kot župni upravitelj v Belokrajino. Domžalci smo videli, koga ljudstvo ljubi in kako posebno se spoštuje svoje dušne pastirje. Slovo na kolodvoru je bilo res izredno lepo in je pokazalo, da so Moravčani »fejst« ljudje.

V sredo, dne 26. oktobra se je kamniškemu brzcu spet ena pripetila, ki ga bo napravila še bolj slavnega. Večerni vlak je imel najprej na glavnem kolodvoru v Ljubljani zamudo, ker je čakal na zakesnelega mariborčana. Ker mariborčan ni pripeljal nikogar za kamničana, je umevno, da se je ta razhudil in jo s čezmerno brzino ubral v šiško. Tu je pa imel drugo smolo. Bila je že temna noč in je zgrešil pot ter jo mahnil proti št. Vidu Nič ni pomagalo, moral se je vrniti. V Domžale je dospel z eno uro zamude.

RODICA. V četrtek, dne 27. oktobra je je nenadoma umrla na svojem rojstnem domu v Strihovcu pri št. Ilju na Stajerskem gospa Marica Šmon, rojena Stelcer. V četrtek, dne 20. oktobra je odšla z Rodice v št. Ilj, kjer so imeli te dni trgatve. Pomagala je v kuhinji in se pri tem prehladila. Nastopila je pljučnica, ki je že itak bolešno gospo v dveh dneh premagala. Pogreb bo v nedeljo dne 30. oktobra ob pol devetih na rojstnem domu. Sv. maša za dušnico se bo brala tudi v Grobljah v četrtek, dne 3. novemb. ob pol 6 zjutraj. Blagi gospej naj sveti večna luč, preostalim pa naše iskreno sožalje.

UREDNIK. Mengeš. Vaš popravek je spet izostal. Napišite nam za prih. številko dopis in tisto v dopisu omenite. Kakor slišim, boste imeli dovolj stvari, ki jih boste lahko povezali v daljše poročilo. Pozdrav! — P. P. Kakor smo se že v Moravčah menili, so kratki spisi bolj primerni. Zato se še nisem odločil glede Vašega. Vsekakor pa lepa hvala za pripravljenost. Pozdrav!

Prišel je dan, ko Harterja ni bilo več na delo. Iskali so ga doma, iskali drugod in šele proti večeru tistega dne so ga našli v bližnjem gozdu mrtvega, zastrupljenega.

Po mojih mislih je bil on človek, ki ni hotel biti človek.

Nekateri so govorili, da se je sodil sam, drugi so pa namigavali, da bi bil ito storil nekateri izmed zatiranih. Dognati niso mogli ničesar.

Delavstvu pa je njegova smrt prinesla boljše čase.

Kar požiral sem to novico.

Bog ti bodi milostljiv, Harter, čeprav si tudi meni prizadejal dosti hudega.

Jože je bil mož drugačnega kova kakor jaz. Prisluzil si je precejšnjo vsoto denarja, potem pa se je vrnil v domače kraje. Nekaj časa je še služil pri kmetih, potem pa se je priženil na malo posestvo blizu Novega mesta.

Gre mu še dosti dobro. Ima pridno ženko, tudi otroci niso napačni, tako da lahko svoje posestvo vse sam obdeluje, pa zraven še sosedom pomaga.

Kar malo hudo mi je postajalo pri srcu, ko mi je pripovedoval svojo zgodbo. Torej ta se je znal pririti do

Ugoden nakup

Ker sem se še pravočasno založil z zimskim blagom, opozarjam cenjene odjemalce za pravočasen nakup blaga, ki ga prodajam po zelo nizkih cenah.

Velika zaloga sukna za moške obleke in površnike, za damske plašče; vsakovrstni moderni pliši, pisani in gladki žamet, flanela, barhent itd. itd.

Dalje imam v zalogi deke, odeje, razno trikotažo, pletene vestje, moderne damske čepice, svilnate rute in nogavice.

Krasne moške srajce in kravate.

Velika zaloga stavbnega okovja, stekla, porcelana in kuhinjske posode. Vedno na zalogi trboveljski cement.

Vedno sveže specerijsko blago po najnižji ceni.

Da dobite pri meni najtrpejše blago po vedno najnižji ceni, to je že vsem znano; radi tega se za cenjeni nakup najtopleje priporočam.

J. Menart

trgovec
Domžale

Kristus Kralj

Šel je tedaj Pilat spet v sodno hišo in poklical Jezusa ter mu rekel: »Ti si torej judovski kralj?« Jezus je odgovoril: »Praviš to sam od sebe ali so ti povedali drugi?« Pilat je odgovoril: »Sem mar jaz Jud? Tvoj narod in veliki duhovniki so te meni izročili. Kaj si storil?« Jezus je rekel: »Moje kraljestvo ni od tega sveta; ko bi bilo moje kraljestvo od tega sveta, bi se moji služabniki bojevali, da bi ne bil izročen Judom; tako pa moje kraljestvo ni od tod.« Rekel mu je tedaj Pilat: »Torej kralj si?« Jezus je odgovoril: »Tako je, kralj sem. Jaz sem za to rojen in sem za to prišel na svet, da spričam resnico. Vsak, kdor je iz resnice, posluša moj glas.«

Na praznik Kristusa Kralja nas hoče Cerkev spomniti na to, da ima Kristus po resnici, ki jo je prinesel svetu, pravice nad vsem svetom, nad vsem človeštvom, nad vsemi človeškimi odnošaji in razmerami, nad vsakim posameznim človekom.

Nad vsakim človekom ima Kristus svoje kraljevske pravice — torej tudi nam menoj. Kralj pa hoče biti Kristus po resnici, ki jo je prinesel svetu. To nam kaže praznični evangelij. Na vprašanje Pilatovo: »Torej kralj si ti?« je Kristus odgovoril: »Tako je, kralj sem. Jaz sem za to rojen in sem za to prišel na svet, da spričam resnico. Vsak, kdor je iz resnice, posluša moj glas.«

Kristus hoče biti Kralj po resnici. Če naj bo Kristus tudi naš Kralj, se moramo ukloniti resnici, katero on, božji Sin, oznanjuje. Ukloniti se moramo njegovo resnici tako, da vse njegove nauke sprejmemo in jih radi njega, ki je neizpodbitno dokazal, da je božji Sin, imamo za resnico. A ni dosti, da sprejmemo njegove nauke samo po svojem razumu, treba je, da se uklonimo Kristusu resnici tudi v svoji volji, v svojem življenju, da jih priznamo kot resnico svojega življenja, da po njih ravnamo, po njih živimo. Šele tedaj bo Kristus naš Kralj.

Treba je, da sprejmemo Kristusov nauk kot resnico za naše življenje tudi takrat, ko ta resnica zahteva od nas žrtve, odpoved, premagovanje samega sebe, ko Kristus Kralj stoji pred nami in zahteva zmernost, čistost, svetost zakonskega življenja, poštenost v pridobitnem življenju, ponižnost, potrpežljivost, ljubezen do sovražnikov.

Priznavati moramo Kristusa, Kralja resnice, za svojega Kralja tudi v javnosti, da javno, pred vsem svetom priznavamo njegove nauke kot resnico, kateri se mora podvreči vsak človek, katera bo prinesla svetu srečo. Za zvestega podanika Kristusa Kralja ne bo vera »zasebna zadeva«. Za-

kaj ni mogoče, da bi bila vera resnična in da bi imela veljavo samo v svoji notranjosti, med štirimi stenami mojega stanovanja — zunaj pa bi svoje versko prepričanje skrival in ga zatajeval. — Ni treba drugače mislečih sovražiti, zaničevati, ni jih treba zaradi njihovega mišljenja zbadati in jim biti nadležen — toda vsak naj vé, kakšnega prepričanja sem jaz, naj vidi, da je moj ponos, da sem podanik Kristusov, in vsakdo naj vé, da sem na to ponosen zato, ker imam v Kristusu — resnico. Svet bi nas najbrž drugače upošteval, če bi videl v nas tak junaški ponos.

Kot zvesti bojevniki Kristusa Kralja moramo delati tudi za širjenje njegove oblasti. Naj ne bo na svetu meje njegovega kraljestva. Podvrzimo mu narode zemlje. To naj bo naša posebna naloga.

Zavedimo se ob letošnjem prazniku Kristusa Kralja, ki ga obhajamo sredi tolikih zmed in nesreč, ki pretresajo človeštvo, da je Kristus tisti kralj, ki more edini dati svetu srečo in mir. Ko bo svet sprejel Kristusovo resnico, šele tedaj bo zavladala na zemlji sreča in mir.

Kristus tudi sedaj hodi med nami, toda mnogi nimajo časa, da bi ga poslušali. Gospod se oglasi pri družinah, toda mož se nevoljno izgovarja: Pusti me, toliko poslov imam! — Nagovori množico, ki valovi semtertje po ulicah. A vsak ga zavrne: Pusti, nimam časa! Kristus hoče vstopiti v parlamente, a poslanci si to izprosijo: Dosti dela imajo! V palačo gre in v koč, v plesno dvorano ali na kraj bede, nikjer ga ne poslušajo: na enem mestu radi kruhoborstva, na drugem radi užitkaželjnosti.

(Dr. Toth.)

Cerkev - skala

Kaj vse je že prestala kat. Cerkev, a kljub temu še stoji in se širi!

Od 32 prvih papežev jih je 30 umrlo mučeniške smrti, a vseeno še danes imamo papeža.

Cesar Hadrijan je postavil na Kalvariji kip Venere, na Zveličarjev grob pa kip Jupitra ... In kdo ve za Venere? In kdo časti Jupitra? Nasproti pa stolimilijoni častijo kalvarijskega mrliča, božjega Zveličarja!

Med francosko revolucijo so dali na glasovanje, ali je Bog? In med divjimi pogledi je neka bolehava starčka dvignila roko za Boga! In glejte, Bog je vendar ostal Bog! V francoski revoluciji so zbrisali krščansko štetje časa; propadlo gledališko igralko so postavili na oltar in jo častili po božje — in vendar oltarji še danes stojijo; in kaj ne, še danes so ljudje, ki Kristusa ljubijo in častijo (Dr. Toth.)

Gandi

Indijski narodni voditelj Gandi, ki je po vsem svetu zbudil veliko zanimanje, je mož molitve. Neka redovnica, ki se je z njim razgovarjala na neki ladji, na kateri sta se skupaj vozila, je zapisala sledeče njegove besede o molitvi:

»Molitev je moja naravna in telesna rešitev, moja uspešna pot. Brez nje bi bil jaz že nesrečnik, norec, toliko bridkega sem namreč že prestal. V neki dobi mojega življenja so me trpljenje in stiske spravile v obup. Molitev pa me je rešila te strašne razdvojenosti. — Priznati pa vam moram, da me v mojem duhovnem življenju, obenem z duhom molitve ni vedno spremljala vera. Potreba in navada molitve mi je prišla zgolj radi potrebe. Zašel sem v take stiske, iz katerih se z lastnimi mislimi nisem mogel izmotati. Tedaj sem se z zupanjem izročil Bogu. Odslej pa napolnjuje mojo dušo neporušljiv mir tudi sredi najhujših nasprotovanj. Naj bom zdaj zaprt ali prost, v obilju ali goloti, naj me ubogajo ali zapuščajajo, povišujejo ali zaničujejo, vedno sem najsrečnejši človek. Verujem v Boga in se zanašam nanj. Moja vera se vedno bolj utrjuje, potreba po molitvi mi postaja vedno močnejša. Brez molitve bi pa bilo zame življenje nevdržno. Samo goreča molitev more utešiti mojo lakoto po Bogu, in mnenja sem, da se duša molitve sploh ne more nasititi. — Govor na gori je postal predmet mojega običajnega premišljevanja. Nauk, ki ga podaja, je tako popoln, da je po mojem mnenju za svetost v vsakem stanu, vsakem položaju in v vsaki veri.

Gospod, daj, da moje oči ne bodo obvisle na stvareh, ki bi mi mogle zbuditi slabe misli. Kajti boljše bi bilo zame, da bi bil slep. —

Gospod, daj, da moja ušesa ne bodo hotela poslušati obrekljivih in sovražnih besedi. Kajti, boljše bi bilo zame, da bi bil gluhi. — Gospod, daj, da se moje ustnice ne bodo omadeževale z grdim govorjenjem. Kajti, boljše bi bilo zame, da bi bil nem. — Gospod, daj, da se ne bom nikdar oziral s pogledom nečistega poželenja na one, ki jih moram smatrati kot svoje sestre. Kajti, boljše bi bilo zame, da bi bil mrtev.

(Gandijeva molitev.)

Da, potreben nam je Kristus — ali pa zblaznimo v življenju! Potreben nam je Kristus — ali pa se zrušimo pod težo trpljenja! Rábimo Kristusa — ali pa konec družinskega in družabnega življenja. Rábimo Kristusa — ali propademo!

OTROŠKI KOTIČEK

PIŠE STRIČEK MATIČEK

Matiček na obisku

Na misijon sem se pripravljaj. Prav malo časa sem imel. Pa ti pride hišni vratar povedat, da čaka name mamica neke moje nečakinje. Šel sem k mamici. Kaj se je vendar zgodilo, sem radovedno vprašal, ko sem zagledal žalostno Angelično mamico. In mama mi je začela med jokom pripovedovati, da je njeno hčerko Angelico, mojo nečakinjo zadela huda nesreča in da strašno trpi radi opeklin, katere je po nesreči dobila. Takoj sem uvidel, da je Angeličin položaj resen. Treba je bilo hitre pomoči. Mamičin jok Angelici ne bo odvzel bolečin, niti zacelil ran. Zato sem nasvetoval mamici, naj dajo Angelico takoj v otroško bolnico in ji še obljubil, da bom drago nečakinjo brž ko mogoče obiskal.

V otroško bolnico k nečakinji Angelici sem jo mahal. Srečalo me je mnogo otrok, ki so odhajali iz šole. Sladki krščanski pozdrav: »Hvaljen Jezus!« mi je pogostoma udaril na uho. Odkrival sem se in odgovarjal ter se v svojem srcu zelo radoval, da ima ljubljana še toliko tako dobrih in pobožnih otrok. Še mnogo bolj pa je takih otrok vesel ljubi Jezus. Hvala, ki mu jo dajejo nedolžni otroci, mu je najdražja. In lepa prilika, da počastimo Jezusa, je tudi krščanski pozdrav »Hvaljen Jezus«. S tako ljubeznijo naklanja ljubi Jezus vsakemu otroku onih tristo dni odpustkov, ki so združeni s to molitvijo! Pa ne samo teh odpustkov, tudi drugih milosti dobri Jezus gotovo daje onim otrocičem, ki v srcu in z ljubeznijo pozdravijo duhovnika »Hvaljen Jezus«.

Prišel sem v bližino bolnice. Ni mi bilo treba izpraševati po poslopju, kamor sem bil namenjen, ker sem z gotovostjo sklepal, da je to hiša na desno, odkoder je bilo slišati precej vrišča. No, pa saj še male čebelice napravijo precej šuma, če jih je mnogo skupaj, zakaj pa bi to zameril otrokom.

Vstopil sem. Le nekaj korakov po hodniku in že sem krenil na levo ter vstopil v sobo številko 4. Ostrmel sem. Velika soba je bila vsa polna otroških posteljic. Ob vseh stenah so se vrstile v ravnih črtah. Prazna ni bila nobena, ker so vse nosile napise svojih gospodarjev. Ali je toliko otrok bolnih, sem se začudil. Matiček, sem si mislil, vsi so otroci božji; bodi vsem duhovni stric! Vse to se je zgodilo v trenutku, ko je moje oko iskalo Angelično posteljico.

Vsedel sem se na stol k Angeličinemu vzglavju. Junaško mirno je ležala Angelica vsa povita in obvezana. Njeno nedolžno oko je bilo polno milobe in hvaležnosti, da sem se je spomnil. Nato sva precej dolgo govorila in čebljala o tem in onem. Na obrazu sem bral Angelici, da so ji šle najbolj do srca one besede, ko sem ji razlagal, da jo ljubi Jezus sedaj še bolj ljubi, ko trpi zanj. Opozoril sem Angelico tudi na veliko vrednost njenega trpljenja in ji omenil, da bi bilo zelo lepo, ako bi ga darovala Jezusu na ljubo za mamo, ali misijone ali morda za starega žarinovega Naceta, ki tako ljubi vino, pa tako nerad hodi v cerkev. Angelično oko je žarelo vedno bolj. Ko sem ji omenil žarinovega

Naceta, je vsa vesela vzkliknila: »Zanj bom darovala vse svoje trpljenje.« Odobrill sem velikodušen sklep, nato pa sem se moral posloviti. Na kratko sem pozdravil tudi druge bolnike, nato pa sem šel vesel in zadovoljen na svoje delo.

Mamici

Če bi bil jaz tička, najlepše pozdrave bi ti prenašal iz daljnih dalj, najsladkeje pesmi bi pel tebi, draga mamica moja.

Če bi bil jaz veter, božal bi ti čelo, hladil ti vročo glavo, ko moraš ob pekočem soncu težko delati, da mi pripraviš kruha, mamica moja.

Če bi bil jaz sončni žarek, grel bi ti roke, kadar pereš moje srajčke v hudem mrazu, v leđeni vodi, mamica moja.

Če bi bil jaz kruh, bel bi hotel biti kakor sneg na gorah, in hleb, velik kakor vsa zemlja, da bi nikoli lakote ne trpela ti, mamica moja.

Če bi bil jaz sladkorček, vsega bi smela, vsega bi morala snesti samo ti, mamica moja.

In če bi bil jaz kralj, rekel bi ti: vzemi zlato krono ti, mamica moja. In vse kraljestvo vzemi; zakaj najbolje bo meni in drugim, če vladaš vsem ti, mamica moja premila ...

Turek

Dolg je nos, turški nos,
bradavic je poln,
krive coklje, turške coklje,
kot na Savi čoln.

Ali fes, turški fes —
kakor makov cvet!
Hej, in pas, turški pas —
z mavrico pripet.

Turek, daj meni fes,
meni fes in pas,
coklje, nosi sam
sebi v slavo, čast!

(Ciciban.)

Deset ljudi ubil pred zajtrkom

K misijonarju je prišel novoizpreobrnjenec in ga prosil, naj mu razloži, kako si je treba izprašati vest. Misijonar je kristjana po vrsti spraševal, kaj je zagrešil zoper to in ono božjo zapoved. Prišla sta do pete božje zapovedi. Ne ubijaj! Odločno je kristjan odkimal, češ, ubil pa vendar nisem nikogar. Misijonar je začel mladeniču razlagati, kako je mogoče ubijati tudi z jezikom; kako lahko bližnjemu škodujemo, če ga opravljamo in obrekujemo, ali ga vpričo zbadamo s svojim strupenim jezikom. Tako se more zgoditi, da z jezikom prizadenemu bližnjemu mnogo trpljenja in žalosti, kar mu lahko škoduje tudi na telesnem zdravju, je še pristavil misijonar. »O, na ta način sem pa že danes pred zajtrkom ubil deset ljudi«, je vzkliknil mladenič. Misijonar je bil vesel, mladeničeve odkritosrčnosti, ker je vedel, da je spoznanje polovica poboljšanja.

STRICKOVA POSTA

Čim bolj gre mesec proti koncu, tem bolj neprijetno se počuti Matiček v svoji koži. In to iz dvojnega razloga. Prvič, ker je zadnjič pozabil na uganko, drugo pa sledi iz prvega. Kaj je drugo, nečakinje in nečaki dobro vedo. Sokrivi so. Saj bi vendar vseeno lahko kaj več pisali stričku, četudi niste imeli prilike, da bi poslali rešitev uganke! Pa kar je, je. Za nazaj se ne da več pomagati, v bodoče pa se bo poboljšal striček in njegova »žlahta«. Sicer pa naj cenjeno Matičkovo sorodstvo ne misli, da je Matiček Bog ve kako obupan radi tega. Prav nasprotno. Striček si veselo mane roke in že gleda v duhu, kako njegovi nečaki in nečakinje pišejo in pišejo ter nosijo pisma na pošto za Matička, oko pa mu počiva na še neporabljenih pismih, katere misli dejati v to številko Našega lista.

Mici in Pavla Jezernik, Domžale. Prečastiti g. striček Matiček! Zadnja uganka ni bila težka. Kar hitro sem jo uganila. Glasi se: Pridno se učimo. Tudi moja sestrica jo je uganila. Obe Vas prosiva, da bi naju izžrebali. Oprostite, da Vam tako malo pišem. Nimam veliko časa. Naj Vas pa to ne zavede k misli, da se ne zanimam več za Naš list. Nasprotno! Vedno bolj rada ga berem in še drugim ga priporočam. Moje prijateljice: Habjan Rozalija, Anica Majnik, Elica Dolar, Nanut L., Brecljnik Bronica, jaz in moja sestrica ga vsak mesec komaj čakamo. — Slavka Pučko, Vir: Preblagi striček! Uganila sem Tvojo uganko. Glasi se: Pridno se učimo. Sedaj pa pričakujem in se priporočam gospodu žrebu za nagrado, ker zelo rada čitam povestne knjige. — Miheleca Stupica, Podrečje: Pred vsem se Vam najiskrenejše zahvaljujem za pozornost, ki ste mi jo izkazali v Našem listu. Uganka: Pridno se učimo! Ljubi striček! Danes smo zopet pričeli novo šol. leto. Tudi to leto bo gotovo prineslo mnogo veselih dni, pa tudi bridkih ur ne malo. Zato se Vam, ljubi striček, najiskrenejše priporočam v molitev. Zelo rada bi šla pozneje tudi v višje šole. Saj mi je šola

Zajesen in zimo

dobite v veliki izbiri

vso manufakturo

blago za moške suknje, za ženske plašče, za moške in ženske obleke, dalje trikotažo, moško perilo ter vse ostalo manufakturno in galanterijsko blago

po prav nizki ceni

v trgovini

JOS. SENICA v Domžalah.

Prav tam dobite stalno sveže specerijsko in kolonijalno blago, steklo in porcelan, železo in železnino, cement, premog in drugo po

priznано nizki ceni!

in učenje v največje veselje. Rova. Ugan-ko ste prav rešili. Tudi 2 Din je striček prejel (od Nade Rode za Jezuščkovo hišico). Po 25 para je to denarja, da se stričku kar žepi trgajo. Striček vse pozdravlja. — aGjšek Valter, Celje. Ti si se pa spravil kar na uganke iz Katol. misijonov! Rešil si pravilno. Kdaj pridem v Celje? Nič nevem. Lepa hvala za pozdrave od tebe, mamice in Tončke! 20 Din za pogančke prejel. Bog povrni! Vsem pozdrave! — Bogomil Pavlič, Buč. Po dolgem času torej spet prihajaš. Takole pišeš: »Svojčas sem obljubil, da tudi jaz pošljem za uboge pogančke. Bil sem počasen, toda siguren. Zgodaj zjutraj sem svtajal ter hodil v gozd nabirat rvajih jurčkov. (Ob 8 sem namreč že moral biti v šoli, ki je pol ure oddaljena.) Nabral sem toliko gob, da sem dobil zanje 20 Din, katere Vam pošiljam k zbirki za odkup pogančkov.« Veš, dragi Bogomil, tako zasluženi 20 Din bo odkupilo več pogančkov, ne samo enega. Dober namen in žrtve neizmerno povečajo vrednost denarja. Iskreno te pozdravljam! Upam, da boš ostal vedno tako priden. — Angela in PePca, Groblje. »Vem, da si v Ljubljani in gotovo poznaš g. Contala. Ali bi govoril z njim in ga vprašal itd.« Veš, jaz ga prav nič ne poznam. Morda kar sama govori z njim. Bog povrni za 10 Din za pogančke! — Zajec Ema. Moj Bog, kje vse si hodila! In kje si sedaj? — Ciril, Metod, Katka in Stanka, Homec 4. Uganke so pravilne. Dobil 10 Din za pogančke. Vse pozdravljam!

UGANKA

a x a (žensko ime)
t x t (rokomavh)
u x i (golazen)
i x j (moško ime)
t x t (moško ime)
o x a (žuželka)
a x a (oče)

Rešitve pošljite vsaj do 20 novembra na naslov: Striček Matiček, Groblje, p. Domžale. — Trije, ki jih bo določil žreb, bodo dobili Misijonski koledar za leto 1933.

Usnjate suknjiče

od Din 470 do Din 600

dobavlja

Fr. Zalokar
Mengeš 41

*
L E P E T I S K O V I N E
V A M O S K R B I
M I S I J O N S K A T I S K A R N A, D O M Ž A L E
*

Dve prednosti

imajo naši izdelki: 1) da so solidni in 2) poceni.

Izdelujemo pletenine vseh vrst in modne izdelke.

CILKA ZAJC, stroj. pletenje - Groblje, Društ. dom. P. Domžale.

Pri nakupu blaga za obleke

se Vam izplača vožnja v Ljubljano,

ako pri tvrdki R. Miklauc nakupite blaga za Vas in za Vašo družino, kjer imate veliko izbiro modnih kamgarnov in sukna za moške, finega svilenega, volnenega in perilnega blaga za ženske obleke in plašče ter blaga za osebno in posteljno perilo po priznanih nizkih cenah.

R. MIKLAUC
»PRI ŠKOFU«
LJUBLJANA
Lingarjeva ulica 3
Pred škofijo

Tvrdba obstoja že preko 60 let.

Hranilnica in posojilnica v Kamniku

reg. zadruga z neom. zavezo — v lastni hiši Šutna 22 (blizu postaje)

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najugodneje.

Vloge, vložene v gotovini po 1. juliju 1932, izplačuje na zahtevo vsak čas in v polnem znesku.